

Položen temeljni kamen Hrvatsko-mađarskog doma kulture u Semelju

Foto: MTI

7. stranica

HDS-ova skupština

4. – 5. stranica

Novosti iz Santova

6. stranica

Natjecanje u lijepom čitanju

12. stranica

Komentar

Čitaj knjigu!

Knjige su svojevrсна čarolija, a knjigoljupci već znaju da je čitanje bijeg u nove svjetove. A ovo vječno putovanje započinje dodiranjem knjige. Vjerujem da su toga stava svi oni koji su bili na Državnome susretu najboljih hrvatskih kazivača. I da ova ljubav prema hrvatskoj riječi, jeziku nikada se neće zgasnuti u njima. Kako će unatoč postignutom rezultatu i nadalje znatiželjno tragati za naslovima. Jer jedna knjiga otvara vrata prema drugoj. I znam, toliko smo puta već pisali o očuvanju, znanju hrvatskoga jezika da smo i mi sami postali pohabanom knjigom, iz koje već ispadaju stranice. Poput alkemičara smo koji teže za pronalaskom Kamena mudraca, u našem slučaju više za eliksirom spasenja naše životne snage i opstanka. I to je još uvijek i nadalje hrvatski jezik. I jedna slamka spasa u tom je knjiga. „Gutanjem“ dobrog teksta, štiva na hrvatskom automatski povećavate i obogaćujete svoj rječnik. Nemojte se stidjeti što ne razumijete svaku riječ, uzmite bilježnicu, zabilježite nepoznatu riječ i potražite njezino značenje u rječniku. U vrtiću ili u prvom razredu škole rječnik je bila odgojiteljica i učiteljica, a pošto ste osvojili vještinu čitanja, možete i sami brižljivo tražiti njezino značenje. Zapravo, time ćete povećati još jednu vještinu, a to je koncentracija. Čitanje ne pita za spol, godinu, broj i padež. Ono pozitivno utječe na nas, na naše zdravlje, razvija empatiju u nama, i čini nas dobrim strategom. Jer dok čitamo, već razmišljamo o onome što će se dogoditi, ili što možemo očekivati. Zar nije tako i u životu? I pošto ste obogatili svoje rječničko blago, stekli nove spoznaje, vrijeme je i za kritičko razmišljanje. Pročitane su vam knjige pomogle da promatrate svoj život, događanja oko vas iz drugačijeg motrišta, stekli ste razvijene komunikacijske sposobnosti, s jednom riječju, postali ste intelektualno razvijenu osobom. Vrijeme je za radom pospalih ili već zaspalih moždanih stanica. A za one koji su odabrali televiziju i svoje putne torbe već odavno pospremili na tavan, savjetujem neka započnu odabirom knjige s manje stranica. Vjerujte mi, bit će pravo zadovoljstvo kada je pročitate, i tako ćete postupno usvojiti već zaboravljenu naviku. Samo pola sata na dan za vaše i naše dobro.

Kristina

Glasnikov tjedan

vatov u Austriji, kolumnu njegova glavnog urednika Petra Tyrana naslova „Gdo stalno prosi i je zadovoljan, postat će ovisan i već ništ ne kani“ ili u mom slobodnom prijevodu na standardni hrvatski je-

zik otprilike ovako: Tko stalno moli i pri tome je zadovoljan, postat će podanik i više ništa neće htjeti. Ovako piše Tyrana:

„Gko gledamo okolo naokolo Austrije, bilo da je to u istočni susjedni zemlja, južni, zapadni a da ne govorimo o sjeverni susjedi: svagdir se financiranje djelovanja nacionalnih manjin iliti narodnih grup kako ih službeno nazivaju u Austriji. Tako mala svota kako godišnje stoji na raspolaganje narodnim grupam u Austriji ne stoji u nikakvom odnosu tomu ča stoji na raspolaganje Hrvatom u Madjarskoj ili u Slovačkoj, Srbom i Talijanom u Hrvatskoj, Nimcem i Staroautrijancem u Italiji, Retoromanom u Švicarskoj, Nimcem u Danskoj, Dancem i lužičkim Sorbom u Nimškoj, još i Nimcem u Rusiji itd. itd.

Svi su ovi, naravno, u nekoj mjeri ovisni o državi i državnih institucijov, ke im godišnje dodiljuju subvencije, pineze. Ali kod njih uglavnom politički i ustavno je riješeno, da im stoju na raspolaganje određena sredstva iz državnoga proračuna, budžeta. I da bi se domicilne države i vlade toga i držale ima zapravo kod svih

Poštovani čitatelji, nije lako iz tjedna u tjedan napisati zanimljivu kolumnu, nije lako, baš nije lako. Stoga vam ovoga tjedna donosim iliti prenosim iz Hrvatskih novina, Tajednika Gradišćanskih Hrvatov

nacionalnih manjin tzv. domaće države, ke gledaju na to da se manjine u drugoj zemlji ne zanemaruju i da se podupiraju u svojem zalaganju za narodni opstanak, za kulturni razvitak za jezično čvršćenje i čuvanje svojega identiteta. U svi ti spomenuti zemlja i država nacionalne manjine imaju i političko zastupništvo i na komunalnoj, županijskoj (zemaljskoj) i saveznoj razini.

U Austriji, je to sve drugačije. Ovde nima zapravo nikakovoga političkoga zastupništva – a tim ni političkoga pritiska na bilo kakove odluke u korist manjin. A takozvane matične zemlje zapravo samo u slučaju Slovencev u Koruškoj i Štajerskoj znatno podupiraju svoje manjine. U pris-

podobi npr. sa Slovenci: Hrvati u Austriji dostaju samo droptine. Znak je dobre volje, supstancijalna pomoć to nikako nije.

Poznata je krilatica, da gdo ide prositi jačemu, postane ovisan o njemu. To je: svako ljeta ponovo stati u red i prositi i biti ovisan o milostivosti činovnikov i milostinji države. To more, naravno, i zakrenuti ka-

rakter, smanjiti hrabrost i odlučnost, da se nešto čim jače želji a konačno postigne. Mnogi ki dostaju iako samo malo, postaju zadovoljni da uopće ča dostanu. Poniznost raste a tim i zadovoljstvo s tim ča se ima – iako je sve manje, od ljeta do ljeta.

Isto je i s poznavanjem jezika. Sve već se zadovoljava s tim ča znamo – ako uopće još ča znamo. A iz te komotnosti argumentiramo, da je važno da tako pišemo kako narod govori po seli. Pri tom zabimo, da ta standard, ta jezična kompetencija nastaje manja i manja. A nas pak još samo to zanima, ča se tiče nas samih i ča se događa u našoj neposrednoj okolici.

A kako neka gdo iz te poniznosti i zadovoljstva neka još diže svoj glas i potribuje nešto ili pokušava najti bolje, djelotvornije rješenje!?”

Branka Pavić Blažetin

„Poniznost raste
a tim i zadovoljstvo
s tim ča se ima –
iako je sve
manje, od ljeta do
ljeta.“

Čitajte i širite Hrvatski glasnik, tjednik Hrvata u Mađarskoj!

HRVATSKI glasnik

Važan sastanak na vrhu 17 + 1 (Kina)

DUBROVNIK, 12. travnja 2019. (Hina) – Deveti poslovni forum zemalja inicijative 16 + 1 otvoren je 12. travnja s rekordnim brojem sudionika i porukama hrvatskog i kineskog premijera da je Hrvatska tijekom povijesti bila poznata po trgovini.

Inicijativa 16 + 1 osnovana je 2012. radi jačanja kineske razmjene sa zemljama srednje i istočne Europe, a ovo joj je osmi summit skup koji ima svoju političku i poslovnu dimenziju.

Poslovni forum u dubrovačkom hotelu Rixos Libertas, u nazočnosti Andreja Plenkovića i Lija Keqianganga te još 14 premijera, brojnih ministara, veleposlanika i velikih gospodarskih izaslanstava, započeo je videom o hrvatskoj inovacijskoj tradiciji, ali i o današnjim tvrtkama i inovatorima.

Premijer Andrej Plenković na otvaranju je izrazio zadovoljstvo što se forum zbiva u Dubrovniku, gradu pod zaštitom UNESCO-a, govoreći da je Hrvatska među 25 najboljih turističkih odredišta na svijetu s 20 milijuna gostiju lani. Potencijal za dodatni rast leži i u kineskim turistima kojih je lani bilo 250 tisuća. Plenković je kazao da je cilj Hrvatske među ostalim modernizirati dvije najveće luke u koje se planira uložiti tri milijarde eura, te dodao da je Hrvatska odlično smješten sredozemni prolaz u srednju Europu.

Plenković i kineski premijer Li zajedno su službeno pokrenuli internetsku stranicu Koordinacijskog mehanizma 16 + 1 za malo i srednje poduzetništvo čiji je cilj promicanje poslovnih kontakata između 17 država. U Dubrovnik je s kineskim izaslanstvom stiglo više od tisuću poduzetnika.

Premijer Li naglasio je da vjeruje u slobodnu trgovinu, u vrijeme dok EU traži recipročan pristup svojih tvrtka kineskom tržištu koje Bruxelles danas smatra prezatvorenim, te dodao da je na putu nova tehnološka revolucija te kako Peking želi i suradnju na području obrazovanja i jačanje uvoza, pogotovo poljoprivrednih proizvoda, dok projekti poput Pelješkog mosta mogu biti inspiracija za buduću suradnju.

U sklopu 9. Poslovnog foruma „16 + 1“ u Dubrovniku su održani brojni dvostrani poslovni sastanci (B2B) gospodarstvenika iz

Andrej Plenković i Viktor Orbán

srednje i istočne Europe i Kine. Dubrovački susret na vrhu koji je započeo kao 16 + 1, završio je pošto se skupini priključila i Grčka kao 17. Susretu na vrhu pribivao je i mađarski premijer Viktor Orbán, koji je imao obostran susret s kineskim premijerom.

U inicijativi 16 + 1 sudjeluje 11 zemalja Europske unije i pet zemalja kandidata i potencijalnih kandidata: Hrvatska, Albanija, BiH, Bugarska, Češka, Estonija, Mađarska, Latvija, Litva, Makedonija, Crna Gora, Poljska, Rumunjska, Slovačka, Slovenija i Srbija. Postoji i šest promatrača: Austrija, Bjelorusija, Grčka, Švicarska, Europska banka za obnovu i razvoj i Europska služba za vanjske poslove.

Li je u Hrvatsku stigao u srijedu iz Bruxellesa gdje su Kina i EU usvojile zajedničku izjavu kojom je Peking obećao da će otvoriti svoju ekonomiju i imati pravednije poslovne uvjete, pošto je europski optimizam koji je pratio desetljeće rasta gospodarske razmjene s Kinom pretvorio u frustraciju zbog nedostatka reciprociteta u međusobnoj trgovini.

Kina će iduće godine biti domaćin inicijative koja se sada naziva 17 + 1.

Kina je na kraju skupa s drugim zemljama potpisala niz dvostranih sporazuma od izgradnje infrastrukture do uvoza prehrambenih proizvoda poput meda ili suncokretovih sjemenaka.

Hrvatski premijer Andrej Plenković zaključno reče da se ovaj format pokazao plodonosnim i korisnim i da je svim zemljama članicama koje ne mogu konkurirati velikim europskim državama omogućio oblik suradnje koja je dio šire kineske politike „Jednog puta, jednog pojasa“.

Izrazio je zadovoljstvo što je Hrvatska s Kinom potpisala desetak sporazuma, a uz niz onih iz privatnog sektora izdvojio je nastavak suradnje u izgradnji infrastrukture, posebice lučke i željezničke.

„Lijev posjet, i bilateralni, ali i današnji sastanak na vrhu, bit će referentna prekretnica u jačanju naših odnosa, ali i unapređenju suradnje kroz platformu Kina + 17“, zaključio je hrvatski premijer, a donosi HINA.

Branka Pavić Blažetin

Zajednička fotografija

Redovita skupština Hrvatske državne samouprave

Jednoglasno donesena odluka o utemeljenju Hrvatskog vrtića i osnovne škole „Mate Meršić Miloradić“ u Sambotelu

Sukladno Odredbama Pravilnika o organizaciji i radu Hrvatske državne samouprave sazvana je redovita skupština održana 13. travnja 2019. godine u Budimpešti, u novoj zgradi Croatice, neprofitnog poduzeća za kulturnu, informativnu i izdavačku djelatnost, u Lónyayjevoj ulici 18/B.

Od ukupno 23 vijećnika skupštini se odazvao 21 vijećnik. Skupština je jednoglasno prihvatila predloženi dnevni red s izmjenama i dopunama, prijedlogom HDS-ova predsjednika. Tako da se temeljem molba natjecatelja o točkama dnevnoga reda: Donošenje odluke o imenovanju ravnatelja Hrvatskoga kluba „August Šenoa“ i Donošenje odluke o imenovanju ravnatelja Hrvatskoga pedagoškog i metodičkog centra raspravlja na zatvorenoj sjednici. Nadalje da se na zatvorenu sjednicu dodatno uvrsti i Donošenje odluke o prodaji Croaticina prava na izdavanje i tiskanje udžbenika. Dnevni je red dopunjen i Donošenjem odluke o davanju mišljenja o natječaju za voditeljicu škole u Boršfi, a prihvaćeno je i to da se rasprava o Državnom hodočašću pomakne naprijed s predložene točke dnevnoga reda.

Prije rada po predloženim točkama dnevnoga reda odgovarajući na pitanje predsjednice Odbora za gospodarstvo, financije i nadzor Anice Popović Biczak predsjednik Ivan Gugan obavijestio je nazočne da su u svezi s mišljenjem zastupnika Jože Takača oko obveze predaje imovinske kartice zasada dobili usmeni odgovor od predsjednice nadležnog ureda kako je zastupnik Takač obvezan predati svoju imovinsku karticu, a čeka se i pismeni odgovor. Gugan je kazao: dok se ne dobije službeni odgovor, zastupnik Takač ne može izvršavati svoje vijećničke dužnosti i obveze. Točnije ne može glasovati.

Skupština je jednoglasno prihvatila predsjednikovo izvješće o radu između dviju sjednica Skupštine, izvješće o izvršenju odluka kojima je rok istekao, izvješće o odlukama za koje je bio ovlašten predsjednik. U svojoj usmenoj dopuni HDS-ov predsjednik Ivan Gugan izvijestio je da je HDS-ov Ured dostavio prijedlog HDS-ova proračunu za 2020. godinu, te o planiranom zasjedanju Međuvladinog mješovitog odbora za provedbu sporazuma između Hrvatske i Mađarske o zaštiti prava manjina. Osvrnuo se i na pismo s prijedlozima Hrvatske samouprave Zalske županije, koje je dobio. Hrvatska samouprava Zalske županije, za dnevni red Skupštine predložila je raspravu po tri točke: izradbi novog oblika akreditacije jezičnih ispita; izmjeni obrazovnog okruga; te raspisivanje natječaja za voditelja Hrvatskoga kulturnog zavoda „Stipan Blažetin“ u punom statusu. Predsjednik je Gugan kazao da dnevni red Skupštine mogu predlagati tek zastupnici HDS-ove Skupštine. Kako uz ostalo reče, najviše ga začuđuje treći prijedlog jer nije bilo nikakvih primjedaba ni na rad ustanove, ni na rad ravnateljice, dapače dosadašnji je rad pozitivno ocijenjen, stoga ne smatra da bi trebalo raspisati natječaj.

HDS-ova dopredsjednica Angela Šokac Marković ukratko je izvijestila Skupštinu o odlukama i potporama narodnosnih natječaja govoreći da su one za hrvatsku zajednicu bile uspješne.

Jednoglasno su prihvaćene Izmjene i dopune Pravilnika o financiranju narodnosnih županijskih udruga. Kako je naglašeno, bez znatnih promjena, a po Pravilniku obračun se mora dostaviti do konca travnja, a molbe za ovu godinu predati do kraja svib-

nja, uz napomenu da HDS podupire županijske i državne priredbe, po županijama do najviše jedan milijun forinta.

Prihvaćena izvješća o radu i financijama ustanova u HDS-ovu održavanju za 2018. godinu

Bez veće rasprave prihvaćena su izvješća o radu i financijama ustanova u HDS-ovu održavanju za 2018. godinu. Najprije Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu, te Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleže.

Na prijedlog Odbora za odgoj i obrazovanje prihvaćeno je da se u Santovo od jeseni pokrene jedan, a u Pečuhu dva prva razreda. Prema riječima santovačkog ravnatelja Jose Šibalina, za sljedeću je školsku godinu do sada upisano deset prvaša, prema obavijesti pečuskog ravnatelja Gabora Győrvárija u Pečuhu 34 prvaša, a u područnoj školi u Sambotelu njih osam.

U nastavku sjednice prihvaćena su i izvješća o radu te financijama Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, Hrvatskoga kluba Augusta Šenoa, Muzeja sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj.

Kod osme točke dnevnoga reda Prihvaćanje izvješća o radu i financijskog izvješća Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj za 2018. godinu, je pod a) prihvaćeno izvješće. U istoj točki pod b) Obavijest o natječaju za imenovanje ravnatelja Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj predsjednik Gugan reče da na raspisani natječaj za ravnatelja Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj nije bilo prijavljenih te će se on ponovno raspisati. Napomenimo da ustanovu u svojstvu v. d. ravnatelja predstavlja njezina zaposlenica *Gabrijela Kohuth*.

Nadalje su prihvaćena izvješća o radu i financijama Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog zavoda „Stipan Blažetin“, Hrvatskoga kulturnog i sportskog centra „Josip Gujaš Džuretin“, Kulturnog centra bačkih Hrvata, Ureda Hrvatske državne samouprave, te izvješće o radu i financijsko izvješće Hrvatske državne samouprave, ureda i ustanova za 2018. godinu.

O bilanci i planovima tvrtke Zavičaj d. o. o.

Uslijedila je rasprava o prihvaćanju bilance tvrtke Zavičaj d. o. o. za 2018. godinu. Kako je u usmenoj dopuni bilance uvodno naglasio prokure Ivica Kovačić, stigli su fizičkim obujmom u pružanju usluga do 12 000 noćenja, što znači iznad nominalnog kapaciteta, 3 mjeseca 30 dana noćenja, koji bi bio negdje oko 9000. Uz ostvareni broj noćenja ustalio se i ukupni dobitak na 240 000 do 250 000 tisuća kuna ili 9 763 200 Ft. Ako se ništa veliko ne dogodi, to je ono što bi se i ubuduće moglo ostvarivati. U godini 2018. račun dobitaka i gubitaka u kunama, bez lipa, stanje je na dan 31. prosinca 2018. godine poslovni prihod 1 951 170 kuna (79 373 600 Ft), i poslovni rashodi u iznosu od 1 661 688 kuna (67 597 472 Ft). (Napomena: po tečaju OTP-a na dan 17. travnja 2019. godine.)

Premda nije bilo na dnevnome redu, kod ove točke dnevnoga reda, Kovačić je uz usmenu nadopunu ravnatelja Zavičaja Tibora Radića iznio i zamolbu koju su predali HDS-u. Radi se o daljnjoj

obnovi zdanja, što se godinama odgađa zbog gospodarskih rezultata, ali i formalnih teškoća. Ostvarili smo uvjete za natječaj radi poboljšanja energetske učinkovitosti, što podrazumijeva zamjenu prozora te postavljanje solarne elektrane na krovu kroz natječaj „Pametni otok“, kao što sam naveo u zamolbi, kazao je Kovačić. Ali dodao je kako je jedan od uvjeta za natječaj da se moraju osigurati vlastita sredstva, jer se projekt ne financira 100 %, tek se financira 60 – 70% projekta. Novac moramo imati na žiroračunu najkasnije do listopada, reče Kovačić. Moramo dokazati da imamo likvidnih sredstava jer inače nećemo dobiti natječaj. Zato je od HDS-a zatražen kredit od 20 milijuna forinta, koji bi vratili u idućih pet godina u ratama od 100 000 tisuća kuna godišnje iz Zavičajeve ostvarene dobiti, za što Zavičaj ima snage, što dokazuje i sadašnja bilanca, kazao je. Ravnatelj Zavičaja je pri tome kazao da im je kredit trebao „još jučer“. Zastupnik Pajrić pitao je za što im treba kredit, za financiranje razlike? I otkud novci HDS-u? Predsjednik Gugan je rekao da je odluka na Skupštini! Kristina Kraner, voditeljica ekonomata HDS-ova Ureda, odgovarajući na pitanje zastupnika, reče da u HDS-ovoj pričuvu ima pokrića iz kojih se može udovoljiti zamolba, kada na račun stignu novci od dodijeljenih natječaja, primjerice za Sambotel. Budući da se razvija manja rasprava, Skupština je prihvatila prijedlog zastupnika Jose Ostrogonca da se odgodi ovo pitanje do iduće sjednice, a glasovanjem je odbijen prijedlog da se na ovoj skupštini izglasuje davanje kredita od 20 milijuna forinta Zavičaju d. o. o.

Skupština je prihvatila bilancu tvrtke Zavičaj d. o. o. za 2018. godinu.

Utemeljenje samostalnoga školskog središta u Sambotelu

U okviru dnevnog reda o utemeljenju Hrvatskoga školskog središta u Sambotelu, predsjednik Ivan Gugan izvijestio je Skupštinu o tijeku obnove školske zgrade u Sambotelu koja će stajati dodatnih 23 milijuna forinta, a za to bi do jeseni mogli pribaviti sredstva. Izvođači su spremni dočekati plaćanje troškova, kazao je. Zasada su osigurane vanjska obnova i izmjena prozora, a za pet godina, ako sve bude išlo u redu i pokrene se gimnazija, onda će biti potrebna daljnja obnova. Skupština je bez rasprave jednoglasno prihvatila izmjene Osnivačkog dokumenta ustanove, te odlučila o utemeljenju samostalnoga hrvatskog školskog središta u Sambotelu – Hrvatskog vrtića i osnovne škole „Mate Meršić Miloradić“. Ravnatelj Croatice Čaba Horvath zamolio je Skupštinu da ovlasti predsjednika za razgovore oko obnove sportske dvorane spomenutog odgojno-obrazovnog središta sa Savezom odbojkaša u Sambotelu, koji bi se natjecali za obnovu sportske dvorane i svlačionica. Zastupnik Hergović postavio je pitanje o osobi ravnatelja, na što je predsjednik Gugan odgovorio da će se o tome raspravljati na zatvorenom dijelu sjednice.

HDS-ov predsjednik Ivan Gugan izvijestio je Skupštinu o tijeku organiziranja Državnog hodočašća koje će se održati u Nardi 19. svibnja ove godine. Kako uz ostalo reče, sve ide po planu, ali još uvijek nisu našli misnika pošto se nitko od zamoljenih nije primio. Tako je zamoljen velečasni Marko Mogyorósi da se pobrine za misnika, ali još nisu dobili odgovor. Mogao bi to biti možda svećenik iz jednog od prijateljskih naselja u Hrvatskoj. Skupština je uzela k znanju predsjednikovo izvješće. Povala se rasprava o podmirenju troškova nastupa zbora Pax et Bonum, na Državnom hodočašću u kojoj su sudjelovali Gugan, Pajrić i Hergović.

Skupština je odlučila i o izmjenama i dopunama Osnivačkog dokumenta Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krležu u Peču.

Potpora Ureda predsjednika vlade za djelovanje i obnovu od 150 000 000 forinta

Nakon predsjednikove kratke usmene dopune, Skupština je usvojila odluke o prihvatu potpora dobivenih od Ureda predsjednika vlade, 14 000 000 Ft za troškove djelovanja Hrvatskoga kulturnog centra bačkih Hrvata u Baji, 5 000 000 Ft za obnovu zgrade Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj u Vlašićima na otoku Pagu u Hrvatskoj, 46 700 000 Ft za obnovu zgrade Hrvatskog školskog središta u Sambotelu, 2 600 000 Ft za troškove izdavanja katoličkog časopisa „Zornica“, 68 000 000 Ft za I. fazu obnove zgrade Hrvatskog centra bačkih Hrvata u Baji, te 13 700 000 Ft za troškove djelovanja Hrvatskoga pedagoškog i metodičkog centra. Osim toga predsjednik je izvijestio i o HDS-ovim uspješnim narodnosnim natječajima kod Fonda Bethlen Gábor za pedagoška usavršavanja, jezične kampanje i kulturne sadržaje.

Osim narečenoga, Skupština je odlučila o izmjenama i dopunama Plana javne nabave Hrvatske državne samouprave za 2019. godinu, te prihvatila izvješće o djelovanju unutarnjeg nadzora za 2018. godinu.

Dopunjeno s narečenim potporama, Skupština je jednoglasno prihvatila izmjene i dopune Proračuna Hrvatske državne samouprave, Ureda i ustanova za 2019. godinu, s jednakim prihodima i rashodima od 1 743 647 562 Ft.

O djelovanju Hrvatskog kazališta

Usljedila je obavijest o stanju i djelovanju pečuskoga Hrvatskog kazališta. Kako uz ostalo reče predsjednik Ivan Gugan, pregledano je gospodarenje Hrvatskog kazališta od preuzimanja. Svoje je mišljenje dao i Nadzorni odbor, a obavljani su i razgovori s djelatnicima i ravnateljem ustanove. Smatra da ima prostora za racionalizaciju troškova, uvjeren je da nakon ove prijelazne godine, 2020. ne bi smjelo biti teškoća oko djelovanja Hrvatskog kazališta. U pismu posalom Uredu predsjednika vlade zatražili su jednak tretman kao što ima njemačko kazalište. Ravnatelj Hrvatskog kazališta Slaven Vidaković uz ostalo reče da su zajmom od osam milijuna od HDS-a nekako prebrodili probleme likvidnosti. Izrazio je nadu da će s vladinom potporom – koja je udvostručena lani su dobili 21,5, a za ovu godinu 41 milijun forinta – zaokružiti ovu godinu onako kako je i planirano. Moći će ostvariti one predstave i programe koje su zacrtali. Mogućnost dodatnih sredstava vidi i na natječaju za dodatnu potporu djelovanja kazališta. Izrazio je želju da iz svakog naselja gdje žive Hrvati u Mađarskoj, od Sambotela do Bačke, dođu barem jedanput u Peču u Hrvatsko kazalište. Za to žele pribaviti potrebna sredstva.

Skupština je poduprla natječaj za ravnateljicu boršfanske škole, u kojoj se predaje hrvatski jezik.

Na dijelu sjednice zatvorenom za javnost

Kako saznaje Hrvatski glasnik, na zatvorenoj je sjednici Skupština odlučila o imenovanju Miše Šarošca za ravnatelja Hrvatskoga kluba „August Šenoa“, o imenovanju Žanet Vörös za ravnateljicu Hrvatskoga pedagoškog i metodičkog centra. Osim izabranih drugih kandidata nije bilo za mjesta ravnatelja spomenutih ustanova. Saznajemo kako je odlučeno i o imenovanju Edite Horvat Pauković za v. d. ravnateljicu Hrvatskog vrtića i osnovne škole „Mate Meršić Miloradić“ u Sambotelu. Saznajemo da je izglasovana i odluka o prihvatu ponude nadležnog ministarstva za otкуп prava na izdavanje i tiskanje udžbenika od izdavačke kuće Croatica.

Branka Pavić Blažetin

Santovo

Novo zdravstveno središte, obnovljena Seoska kuća i sportska dvorana

Ovih su dana Santovci dobili novo zdravstveno središte u kojem su smještene ordinacije obiteljskog i dječjeg liječnika te zdravstveni dom, a obnovljeni su Seoska kuća i sportska dvorana. Obnova vrijedna umalo 250 milijuna forinta ostvarena je s potporom Europske unije i mađarske vlade natjecanjem operativnoga programa za regionalni razvoj i razvoj naselja (TOP), te dodatnim vlastitim izvorima. Za energetska osuvremenjivanje načelničkog ureda i sportske dvorane santovačka Seoska samouprava dobila je potporu od 148 milijuna, a za uspostavu zdravstvenoga središta 80 milijuna forinta. Uz to je Seoska samouprava dodala i 17,8 milijuna vlastitih izvora.

Moderno zdanje

Svečano presijecanje vrpce

Blagoslov

Obnovljene zgrade predane su na svečanosti održanoj 12. travnja na otvorenom ispred zdravstvenog središta.

– Posljednjih smo godina u Baji i užoj regiji uspješno ostvarili vrlo mnogo takvih ulaganja kojima se poboljšava svakodnevni život ljudi. Građene su, odnosno obnovljene liječničke ordinacije, domovi zdravlja, seoske kuće, sportske dvorane, škole i vrtići. U taj niz spadaju i zgrade koje danas predajemo, a to su liječničke ordinacije, dom zdravlja, ali i Seoska kuća te sportska dvorana. – naglasio je uz ostalo parlamentarni zastupnik bajskog okruga, državni tajnik Róbert Zsigó.

U ime Samouprave Bačko-kiškunske županije i predsjednika Skupštine Laszlóa Ridega, dopredsjednik Sándor Rausch uz ostalo reče da su u ovom unijskom ciklusu županije dobile zadaću da raspodijele sredstva za obnovu i razvoj. U Bačko-kiškun-

skoj županiji posrijedi je 63 milijarde forinta, koje trebaju podijeliti među 118 naselja, a to pokušavaju uskladiti tako da se podupiru ulaganja koja su danom naselju najpotrebnija. Usuglašavajući s načelnicima naselja i zastupničkim vijećima, dali su potporu za ono što je po njima u danom naselju najnužnije, a Santovu je dodijeljeno više od četvrt milijarde forinta. – Ovo zdravstveno središte koje je u svim naseljima vrlo važno, jer zdravlje nam je valjda jedno od najvažnijih stvari u životu, omogućuje da se na višoj razini i u boljim uvjetima mogu liječiti oni žitelji naselja kojima je potrebna liječnička njega. – naglasio je Sándor Rausch darujući naselju županijsku zastavu.

Ne mogu praviti razliku između ove tri ustanove, jer za mene jednako je važna obnova sportske dvorane, kao i preseljenje doma zdravlja iz stare, oronule zgrade, što je bilo neodrživo. Slično je bilo i sa seoskom kućom, naglasio je načelnik sela József Feigl. Kako uz ostalo reče, obnova Seoske kuće i sportske dvorane stajala je 148 milijuna forinta, a sportska dvorana i Seoska kuća dodatnih 17,8 milijuna, što su osigurali iz vlastitih izvora. Sve tri zgrade prilagođene su potrebama osoba s pokretnim smetnjama. Obnova svih triju zgrada jednako podrazumijeva i energetska osuvremenjivanje, tako i postavljanje solarnih uređaja, a osuvremenjen je i sustav grijanja s kondenzacijskim kazanima. Nadalje, obavljena je i vanjska izolacija, izmjena prozora i vrata, izuzev Seoske kuće gdje je to napravljeno već prije nekoliko godina. Osim toga u tijeku je i sveobuhvatna obnova vijećnice.

Pošto su uzvanici u društvu načelnika prerezali svečanu vrpцу, a zgrade blagoslovio santovački župnik Imre Polyák, nazočni su razgledali obnovljene prostorije zdravstvenoga središta.

S. B.

Radoznali Santovci

Položen temeljni kamen Hrvatsko-mađarskog doma kulture u Semelju

Ugledni gosti

U nazočnosti brojnih uzvanika, u Semelju je u organizaciji Seoske i Hrvatske narodnosne samouprave 5. travnja položen temeljni kamen budućega Hrvatsko-mađarskog doma kulture.

Kako smo već pisali 12. travnja 2018. godine u Hrvatskome glasniku broj 15, Ministarstvo ljudskih resursa iz fonda ministra Zoltána Balogha i narodnosnog fonda tog Ministarstva dodijelilo je 80 milijuna forinta potpore za gradnju Hrvatsko-mađarskoga kulturnog doma u Semelju, o čemu su dokument tada potpisali državni tajnici Miklós Soltész i Péter Hoppál sa semeljskim načelnikom Józsefom Kumlijem. Prošlo je godinu dana od toga čina i prišlo se polaganju temeljenog kamena budućega zdanja.

Ovako će izgledati buduće zdanje.

Okupili su se brojni Semeljci, zastupnici Seoske i Hrvatske samouprave, i brojni drugi.

Nazočnima su se obratili državni tajnik Ureda premijera zadužen za vjerske, narodnosne i civilne veze Miklós Soltész, Péter Hoppál, parlamentarni zastupnik izbornog okruga u kojem se nalazi selo Semelj, semeljski načelnik József Kumli i predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan, a svečanosti je pribivao i glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozo Solga, te generalni konzul Drago Horvat.

Domaćini su bili zastupnici Seoske samouprave Mišo Bošnjak, Emese Tormai Kovács, Zoltán Láng, Péter Török, na čelu s načelnikom Kumlijem, i zastupnici mjesne Hrvatske samouprave József Kumli, Mijo Mijatović, na čelu s predsjednikom Mišom Šarošcem.

Položen je temeljni kamen s natpisom na mađarskom jeziku.

U svom je obraćanju državni tajnik Soltész pozvao na očuvanje kršćanskih vrijednosti, naglašujući da vlada smatra važnim potrebe stanovnika koji žive u provinciji jednako tako kao i potrebe stanovnika gradova, te joj je također važno jačanje suživota s narodnostima u Mađarskoj. Između ostalog naglasio je da je u Semelj došao iz Kameda (Máriakéménd) gdje će tamošnja zavjetna crkva s vladinom potporom uskoro biti obnovljena. Buduće zdanje u Semelju uz postojećih 140 četvornih metara sadašnjeg doma kulture bit će prošireno s dodatnih 340 četvornih metara. Gradnjom i obnovom Semelj će dobiti suvremen dom kulture koji bi trebao biti gotov do kraja kalendarske godine. Govornici su u svom obraćanju istaknuli Semelj kao uzor dobre prakse u nadi da će budućim programima privući što veći broj ljudi pa i onih koji žele zasnovati svoj dom u tom naselju. Suživot hrvatsko-mađarske kulture temeljni je životni oblik stanovnika ovoga malog baranjskog naselja s petstotinjak stanovnika, dodajući da to treba sačuvati i razvijati kroz buduće sadržaje i programe.

Semeljski načelnik József Kumli naglasio je da je uz dobivenu potporu Seoska samouprava posljednjih godina uštedjela 50 milijuna forinta za buduću Hrvatsko-mađarski dom kulture. Planove za gradnju potpisao je József Polics, a kako nam kaže projektni menadžer Arnold Ványur, uskoro će biti raspisana i javna nabava. Sadašnji semeljski dom kulture sagrađen je 1960-ih godina, te je dotrajan i nefunkcionalan. „Svi smo mi pred očima imali cilj koji se polako počinje ostvarivati ovim danom. Tu će biti dom kulture, društvene prostorije za mlade i stare, uredi Seoske i Hrvatske samouprave, i svakoga dana želimo da ti budući prostori žive i da dišu i hrvatskim duhom“, kazao je načelnik József Kumli.

Temeljni kamen s natpisom na mađarskom jeziku (SZEMELYI HORVÁT-MAGYAR KULTÚRA HÁZA ALAPKŐ ÉS IDŐKAPSZULA) uz vremensku kapsulu koja bi trebala biti otvorena 2069. godine, zajednički su položili državni tajnik Miklós Soltész, HDS-ov predsjednik Ivan Gugan, parlamentarni zastupnik Péter Hoppál, mjesni načelnik József Kumli, glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozo Solga, generalni konzul Drago Horvat, projektant József Polics, te predsjednik semeljske Hrvatske samouprave Mišo Šarošac.

Branka Pavić Blažetin

„Narodna nošnja, odijevanje semartinskih Šokaca u okviru crkvenih blagdana“

I. Odijevanje u postu (korizme)

Vjerski život sela Semartina bio je veoma važan, pa to je čak i u odijevanju bilo jako vidljivo.

Rođena sam i odrasla u Semartinu, i sama sam imala svoju vlastitu nošnju, do svojih sedam godina sam je nosila.

Šestogodišnja Marica Matičanac u narodnoj nošnji

1. U postu ni djevojke ni mlade žene nisu se jako opravljale. Obukle su malo naprste vunenu suknju, to su mali redovi (tj. uski), motivi (esovi, sabljice, jabuke). Tako isti stil i pregača i obojak (naprste je kelim tehnika).

Suknja, plišeni košuljac

2. Sredovječne su žene obukle suknju „ubirano“ motiv. To je prugasto, boje su plavo, zeleno, žuto, crvenkasto (naranča), crveno, izmed pruga križići, to je najčešće bijelo-crno, rjeđe crveno-bijelo. U takvim suknjama bio je motiv i tzv. „klasak“, to je uvijek bijelo. I „u dvi daske“ motiv su suknje ubirano, ali redovi gusto jedno do drugog, motiv je okrugal.

3. Stare su žene obukle suknju na šibice (tj. prugasto), uske pruge od 3-4 mm, boje plavo, zeleno, bijelo, žuto, crvenkasto, malo crveno. Ako je đasila (žalila), ni crvenkastog nije bilo. Naravno, i obojak i pregača isti su stil.

Tu bi napomenula da je pregača u jednu polu tkana, široka 40 – 43 cm, obojak u dvi pole.

Na pregači su okolo prišite pranče. To se plelo od mnogobojne vune, podjednako s bojom suknje. Ali nije iglama, nego pomoću daščice, široka 3-4 cm.

Mnogo puta sam s mojom bakom plela pranče, ja sam promaljala. Djevojke i mlade žene su obukle lepiricu pod plišeni bekeš, sredovječne košuljicu. To je od tvorničkog materijala kašmir, vuneno, plišeno.

Ako je bila zima, još pod bekeš su navukle prosluk, cveter. Za starije je baršunski bekeš bio na redike.

Djevojke su se zamotale u maranku, kojoj je osnovna boja crno, malo šarena crvenim i bijelim.

Žene su se u postu zamotale u krpju, tj. čisto bijelo platno. Krpe su bile u dvi pole, široke 40 – 42 cm. Pole su sastavili upletom, tzv. isjek, svileni, varošanac. Uplet je širok 5 – 8 cm, varošanac je užje.

Varošanac je visokokvalitetno šiče, to se iglom i tankim koncem šilo od jedne pole do druge, iz ničega. Motivi su raznovrsni, npr. tica i tulipan, kalenice.

Na krpi okolo jednog čoška je čipka prišita, isti stil ko uplet ili varošanac. To su bile svečane krpe u postu za žene, djevojke uopće je nisu nosile. Za stare su žene krpe bile jednostavno sastavite, bez upleta i čipaka. Mlade su žene pod bradom povezale, a stare oko vrata prekrstilo na zatiljku ili na vrh glave.

Pregača, lepirica

Trenutak za pjesmu

Via crucis omnium peccatorum misserimi

XIV. U grobu

**Hriste, sad znam, što bješe tvoja žrtva.
Dah tvoj je prošo i vrh ljudskih raka.
Istječe sunce iz leda i mraka.
Duh moj se budi, kad je put već mrtva.
Preda mnom nešto lebdi, nešto s'jeva.
Gore, na grobu, Anđel sjedi. – Pjeva.**

Vladimir Nazor

Šarenica na prste i šarenica na šibice

Krpa, krpa s varošancem

Kapica za mlade bila je malo najasprana ili svilom otkana. Za stare je crnim, plavim pamukom tkano.

Šarenicu su nosile presavito preko ruke u crkvu, na to se kleknulo. Tkano je od vune, motivi i boje kao što i suknje i pregače kome-kome za svoje doba godine.

Obuća je čorape, čose, naravno pleteno od vune, i cokule (klompe). Odjeća je i u poslendan ista ta nošnja bila, ali naravno mnogo jednostavnija i malo već iznosita.

Mislim da se ne može izostavit ta činjenica da dok je došlo do toga da se djevojke i žene opravu u crkvu, mnogo i mnogo posla je trebalo uraditi.

Žene su jako marljive bile. Pokraj poljoprivrednog i domaćeg (oko kuće i u bašći) rada su prele, tkale, vezle, šile. Za sve to je stiglo vremena, i sve je bilo na vrijeme gotovo.

Što su mame i bake naprele, natkale, navezle ruva, to se tako čuvalo i njegovalo da je za mnogo desetljeća kasnije ponosno nosila kći, unuka, snaja.

Marica Matičanac Kelemen

Stara žena (Marta Tunja Knezević) u bijeloj krpi

Bogatstvo...

U Semartinu pred tamošnjom crkvom i u hrvatskoj narodnoj nošnji

Murali meandrirane glagoljice u prostorima osječkog Ekonomskog fakulteta

U sklopu Hrvatske književne Panonije II. što su je organizirali Društvo hrvatskih književnika, Ogranka slavonsko-baranjsko-srijemskog u Osijeku, Društvo hrvatskih književnika u Zagrebu, Croatica i budimpeštanski Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i đачki dom, 27. ožujka u knjižnici potonje ustanove osječka je književnica Jasna Horvat izlagala o glagoljici, a na temelju njezina romana Az i Vilijun povezanih s Aulom glagoljice, koji osječki Ekonomski fakultet čini jedinstvenim prostorom.

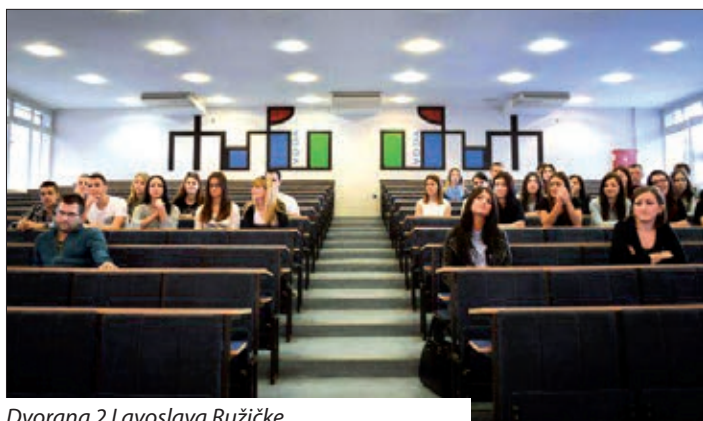
Koristeći se višemedijskom tehnikom, književnica Jasna Horvat prikazala je Aulu glagoljice EFOS-a, trenutačno najvećega stalnoga galerijskog postava posvećenog hrvatskomu nacionalnom pismu. Ekonomske znanosti sve više uviđaju potencijale gospodarenja kulturnom baštinom te mogućnostima populariziranja kulturne baštine u prostorima škola i drugih obrazovnih ustanova čije djelovanje prenosi informacije o kulturnom nasljeđu. Na primjeru murala meandrirane glagoljice postavljenih 2015. u prostorima osječkog Ekonomskog fakulteta pojašnjava se mogućnost višemedijskog prikaza glagoljice. Takvim pristupom javna visokoobrazovna ustanova postaje prostorom promicanja hrvatskoga nacionalnog pisma koje je od 2014. godine uvršteno na listu nematerijalne baštine Republike Hrvatske, a od 2018. godine odlukom Državnog sabora dobilo i svoj dan kojim se dodatno promiče obilježavanje glagoljskog nasljeđa. Murali meandrirane glagoljice postoje od 2015., kada ih je književnica Jasna Horvat u suradnji s Josipom Mijočem postavila na EFOS-u. Kako književnica Horvat reče, postavljanje Aule glagoljice u prostor javne obrazovne ustanove ostvaren je cilj dugotrajnog poučavanja o glagoljici pod utjecajima koje murali meandrirane glagoljice prenose na posjetitelje čak i pošto ih posjetitelji napuste. Ujedno se uočava temeljna razlika između latinice i glagoljice, a na osnovi murala Alkar, posjetitelji su u prigodi doznati da su glagoljski znakovi istodobno slova, brojevi i simboli nadahnuti kršćanstvom i evanđeljem. Pođrobnno je predstavila i prostore EFOS-a s muralima glagoljice. Aula znanosti u podnožju je Aule glagoljice te se takvim njihovim razmještajem simbolički spajaju znanost i umjetnost. Ekonomski fakultet nastavno i znanstveno poučava naraštaje stu-

Osječka književnica Jasna Horvat

denata o spajanju najboljeg unutar jedne društvene zajednice, a svojim aulama daje poruku kako je u jednom društvu najbolje upravo ono što u spoju jednog s drugim daju znanost i umjetnost. Aula je znanosti uza Studentsku referadu prvi prostor s kojim se studenti susreću i u kojem se upoznaju s trima znanstvenim velikanima grada Osijeka jer je svaka od nastavnih dvorana dodijeljena jednom od trojice velikana. Prvotna dvorana 1 dvorana je Josipa Jurja Strossmayera, utemeljitelja Akademije i onoga koji je osigurao izgradnju znanstvene okomice neizostavne za suradnju s međunarodnim znanstvenim ustanovama. Druge dvije dvorane dodijeljene su dvojici dobitnika Nobelove nagrade čiji su životopisi vezani uz Osijek. Lavoslavu Ružički, kao mentoru Vladimira Preloga, dodijeljena je dvorana 2 i mural voda, a Vladimiru Prelogu dvorana 3 u mural broj. Kako je Ekonomski fakultet javna znanstveno-obrazovna ustanova koja izgrađuje mentorsku suradnju na svim razinama nastavnog i znanstveno-istraživačkog rada, uloga mentora posjeduje središnje mjesto u djelatnosti Fakulteta pa tako i u raspoređu dvorana. Dvorana broj 2, odnosno dvorana Lavoslava Ružičke, središnja je u nizu od tri dvorane u Auli znanosti. Ujedno je podsjetnikom znanstvenicima i studentima da je uloga mentora nastavak obiteljskih, roditeljskih uloga, a po uzoru na Mentora – Odisejeva prijatelja koji je o Odisejevu sinu skrbio nakon Odisejeva odlaska. Dvorana Lavoslava Ružičke podsjeća da su mentori produžetci obitelji te da njihova uloga počinje u trenutku kada roditeljske uloge završavaju. Primjerice, Aula glagoljice oživljuje pismo začeto 863. godine te na više mjesta prenosi poruku glagoljice „ja (kršćanin) koji pozna- jem slova govorim da je dobro vrlo (časno) živjeti na zemlji“. Navedena poruka pojašnjava samo pismo, ali i namjenu pročelja. Riječ je naime o prostoru u kojem se održavaju svečanosti Fakulteta i koji posjeduje svojstva višemedijske dvorane. Meandri broja fi (broja ljepote, ali i broja koji simbolizira znanstvenu spoznaju svijeta) nalaze se sučeljeni na dvama nosećim zidovima te crvenom i crnom bojom suprotstavljaju tromost (crno) i energiju (crveno). Na kraju predavanja Jasna Horvat darovala je školskoj knjižnici primjerke knjige iz svojega bogatog stvaralaštva. Tako će, naglasila je, učenici dobiti uvid u jednu suvremenu književnu praksu te time i u teme blisko vezane za hrvatsku kulturnu baštinu. Među poklonjenim romanima jesu Vilijun, Atanor i Bizarij te Az, u engleskom prijevodu Jadranke Zlomislić, koji je u otvorenom pristupu javno dostupan na stranicama Instituta Andizet.

Kristina Goher

Dvorana 2 Lavoslava Ružičke

Generalna sjednica Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj

DGHU pred izbori ide na pregovore sa Savezom Hrvata u Mađarskoj

Na poziv Vincija Hergovića, predsjednika Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, 16. marcijuša, u subotu, pozvani su kotrigrig te krovne organizacije u Hrvatski Židan, početo od 15 uri, na generalnu sjednicu. Za pozdravnimi riči predsjednika za peljanje zapisnika je izglasana tajnica Društva, Mirjana Šteiner, a svojim su potpisom to odobrili Franjo Grubić i Karol Meršić. Pokidob je lani Društvo službeno brojilo 98 članov, nazočnost 21 kotrigriga ne bi bilo dovoljno za donošenje odlukov, zato je pol ure kasnije sjednica ponovo sazvana, onda jur s 23-imi diozimatelji. Najprlje je odobren dnevni red sastanka s izvješćaji financije, djelovanja, programov i planov, i s prvim izvješćajem o sjednica predsjedništva, s naglaskom na ovoljetni izbori. Predsjedništvo misli da se moraju začeti pregovori sa Savezom Hrvata u Mađarskoj o postavljanju skupne lište, a o lokalni i županijski kandidaturi će se odlučiti DGHU. Ov izvješćaj prez primjedbe je u potpunosti prihvaćen. Pod drugom točkom dnevnoga reda predsjednik je informirao plenum o lanjskom društvenom djelovanju s najjačimi priredbami ke je podupiralo Društvo, početo od hrvatskih balov, prik hrvatskih galov s folklorom i jačkom, stručnimi usavršavanji za pedagoge, s tamburaškimi i školskimi tabori, shodišći

Kotrigrig Društva iz Sambotel, Kisege i Koljnofa

Predsjednik Vince Hergović

i hrvatskimi dani. Posebno je istaknuto koordinacijsko spravišće Gradišćanskih Hrvatov iz trih zemalj, što je bilo održano u decembru 2018. ljeta u Koljnofu, a slijedeći sastanak je predviđen u majušu ovoga ljeta. I ova točka dnevnoga reda je prihvaćena. U nastavku je tajnica Mirjana Šteiner dala kratki pregled u financijsko stanje Društva. Po ovom su svi dohotki Društva bili u minulom ljetu 2 941 000 Ft, od toga je za društvene cilje, potpore i organizaciju sve skupa potrošeno 2 467 000 Ft, tako je u kasi trenutnačno 474 000 Ft. Med programi su naglašeni oni, koji imaju svrhu sačuvati jezik, identitet i tradicije Gradišćanskih Hrvatov, zato su posebnom pažnjom praćeni festivali i hodočašća koji okupljaju ne samo starije nego i mladje generacije. Po 5. točki dnevnoga reda društveno zastupništvo je dalo jedan financijski okvir za ovo ljetu, a to bi bilo već od dva milijun forintov iz naticanj, tako s ostatki u ovom ljetu more se planirati s oko tri milijuni forintov. Po najvažnijoj točki dnevnoga reda generalne sjednice, Vince Hergović kot predsjednik najveće gradišćanske civilne organizacije dobio je ovlašćenje članstva da začme pregovore sa Savezom Hrvata u Mađarskoj za postavljanje skupne lište na jesenski izbori s timi uvjeti da kandidaturu na lokalnoj i županijskoj razini daje Društvo, a gradišćanska imena za državnu lištu takaj će predložiti DGHU. Člani Društva su odlučili da po pregovori med DGHU i Savezom o tom će izvješćaj dati predsjednik na zvanarednoj sjednici. Na kraju spravišća su se nazoćni još raspravljali o pojedini priredba i predvidjeni dogodjaji u našoj regiji.

Tiho

U pripravi „Po staza naših starih“

Kako fotografija pokazuje, priprave na veliku ekspediciju Gradišćanskih Hrvatov, „Po staza naših starih“ srićno su začete pretprošloga vikenda. Pod peljanjem dr. Franje Pajrića okupili su se ne samo mladi Koljnofci nego i svi ti najavljeniki, ki kanu biti u ljeti dilniki ove velike avanture, ka se jur po četvrti put priredjuje i cilj joj je upoznavanje Hrvatske, ter da i hrvatski narod čuje i vidi u staroj domovini, kako su se gradišćanske generacije izdržale u jeziku, svisti i tradiciji, skoro jur pet stoljeća dugo, u tudjni.

FOTO: FRANJO PAJRIĆ

Natjecanje u lijepom čitanju

Natjecatelji i nastavnici skupa

U organizaciji lukoviške osnovne škole, 4. travnja 2019. godine od 14 sati održalo se školsko natjecanje u lijepom čitanju na hrvatskom jeziku. Prijaviti su se mogli učenici od 3. do 8. razreda osnovne škole, od kojih se izabrala jedna osoba po razredima, koja će moći predstaviti lukovišku školu na državnom natjecanju u lijepom čitanju u Mohaču 25. travnja 2019. Natjecatelji su prvo pročitali poznati tekst koji su sami izabrali, a nakon toga po kategorijama su dobili nepoznat tekst koji su nakon male pripreme trebali pročitati. U kategoriji trećeg razreda natjecalo se šest učenika, njihov je nepoznat tekst bila priča „Umišljene jabuke“. Pobjednik je kategorije bio Đuso Oršoš, koji će predstaviti školu u Mohaču, a posebnu su nagradu postigli Oliver Molnar i Grga Palsabo. U

drugoj kategoriji od sedam natjecatelja pobjedu je postigao Akoš Vilanji, a posebnu je nagradu dobila Jazmin Mesaroš. Oni su dobili za nepoznati tekst priču „Noć medvjeda“. U višim je razredima bilo već manje prijavljenih učenika, u petom razredu od četiri učenika pobjedu je postigla Friderika Hajoš, a posebnu su nagradu dodijelili Blažu Mikoloviću. Njihov je nepoznat tekst bio „Krokodilska priča“. Kategorija 6. razreda bila je umalo najveća, od osam prijavljenih učenika pobijedila je Tamara Čonka, a posebne su nagrade podijeljene učenicima Anici Mezei, Vivien Silović, Kristini Horvat i Petru Mesarošu. Oni su morali pročitati kao nepoznat tekst priču Zvonimira Baloga Čovjeka. Nažalost, iz sedmog razreda nije bilo natjecatelja, a iz 8. razreda prijavila se je-

Najbolji kazivači

dino Danijela Vertkovci, koja je oduševila ujedno i žiri i publiku, a za nepoznat tekst dobila je priču „Televizijske gliste“.

Učenike su pripremili učitelji Biserka Brantner Kolarić, Tomislav Bunjevac i Anica Popović Biczak. Osim tih nastavnika hrvatskoga jezika učenike je bodovala i suradnica Hrvatskoga glasnika Ramona Štivić. Bodovalo se kako su učenici čitali s razumijevanjem, jesu li se uživali, jesu li osjećali tekst. Važno je bilo da samo ako učenik razumije tekst, onda može čitati izražajno, naglasiti prave dijelove, zastati na pravim mjestima, podići i pritajiti glas prema potrebi, ubrzati, usporiti upravo tamo gdje sadržaj to zahtijeva, bitno je čitati jasno i razgovijetno. Nagrađeni učenici dobili su poklone koje su darivale okolne hrvatske samouprave: lukoviška, brlobaška, novoselska, potonjska i dombolska te Županijska hrvatska samouprava.

Ramona Štivić

U iščekivanju

Mala stranica

Zaplešite na Međunarodnom danu plesa

Međunarodni dan plesa slavi se od 1982. godine 29. travnja i širom svijeta čitaju se međunarodne i nacionalne poruke ljudi neraskidivo vezanih uz ples. UNESCO-ov Međunarodni odbor za ples Međunarodnoga kazališnog instituta za ples ITI pokrenuo je ovaj poticaj, a izabrao je dan rođenja začetnika modernog baleta i jednoga od najvećih plesnih reformatora Jeana Georges-a Noverrea za Svjetski dan plesa.

- Ples je ritmično pokretanje tijela prema ritmu glazbe, pojedinačno, u parovima ili u skupinama.
- Vrste plesova: balet, latinoamerički plesovi (rumba, samba, ča ča ča, jive, salsa), standardni plesovi (engleski valcer, bečki valcer, tango) moderni plesovi (zumba, kizomba, disco dens, hip hop), folklor.
- Svaka zemlja ima svoj folklorni izričaj. Kroz folklor vidi se povijest i tradicija te zemlje pa se umjetnost bilo kojeg vremena ne može zamisliti bez elemenata folklor.
- Ples pozitivno utječe na tijelo, duh i um. Fizički se postiže bolji tonus mišića, držanje tijela, ravnoteža i sklad pokreta, poboljšava se cirkulacija i pospješuje rad srca.
- Ples obogaćuje život i donosi radost i svaka bi osoba trebala da se bavi plesom.

Za nekoliko dana državna matura

Učenici završnih razreda gimnazija ovih su dana u velikoj tremi, naime započinju pismeni ispiti državne mature. Već u petak, 3. svibnja 2019., izlaze na ispit zrelosti iz narodnog jezika i književnosti, ali za većinu kandidata „maraton“ kreće u ponedjeljak, 6. svibnja 2019. Prilikom takvih ispita još i oni najbolji učenici imaju tremu, ipak je to prvi slučaj kada se moraju sabrati i sustavno rasporediti ono znanje koje su usvojili tijekom četiri godine. Možda i njima, ali i svima dobro dođe nekoliko savjeta kod pisanja pismene mature:

- **zadatke čitajte pažljivo, pročitajte ih više puta**
- u pitanjima i mogućim odgovorima **podcrtavajte ključne riječi**
- u zadatku koji sadrži temu eseja **podcrtajte ključne riječi i ispišite ih na list papira** kojim ćete se koristiti za planiranje
- **planirajte vrijeme** koje ćete provesti na planiranje eseja i ostavite dovoljno vremena za pisanje samog teksta
- ako neki zadatak po redosljedu odmah ne možete riješiti, prijedite na sljedeći i **vratite se poslije na zadatak** koji je ostao neriješen.

Svjetski dan plesa 29. travnja

Ples prati čovjeka. Prati ga već od početka čovječanstva, to možemo obrazložiti crtežima iz špilja, gdje je nacrtan oblik čovjeka koji pleše.

U početku ples je bio reakcija na neke osjećaje, čovjekove osjećaje, kao što su veselje, strah, žalost, ljubav ili mržnja.

Te su reakcije, s jedne strane, bile nepojmljive, s druge strane, pomoću sljedova pokreta dobro su se izražavali osjećaji činiteља radnje. Kada su se pokreti počeli ponavljati jedan za drugim, to je počelo davati određeni ritam, i ti su se pokreti pretvorili u ples.

Ples ima dugu prošlost. Katkad iz nekih folklornih plesova u jednoj drugoj inačici, u jednom otmjenom obliku postali su općepoznati i prihvaćeni plesovi viših slojeva naroda, koji su osnivali jednu novu kategoriju plesa: društveni plesovi. Na početku su u tu novu kategoriju spadale sve vrste dvorskih plesova. Preseljenjem valcera iz folkloru među plemstvo započelo je vrijeme modernih društvenih plesova. Preseljenje valcera bilo je zbog toga što su plesač i plesačica jako blisko plesali jedan uz drugog, što je bio svojevrsan skandal. Ti moderni društveni plesovi temeljeni su na omiljenoj glazbi, osim nekih plesova u paru.

Folklorni ili drugom riječju narodni ples na jedan poseban način zadržava povijesne, društveno-gospodarske i kulturne osobitosti pojedinoga kraja. Taj tijek plesa ima važnu ulogu jer na većim okupljanjima neke skupine ili zajednice pomoću plesa se bolje upoznaju članice zajednica, a istodobno pomoću plesa bolje se upoznaju članovi zajednice. Način sudjelovanja u različitim plesovima može pokazati društveni položaj pojedinca u određenoj skupini. Druga je uloga plesa odgojna, a može imati i ulogu povezivanja različitih naroda, zajednica ili skupina. Tradicijska plesna kultura u Hrvatskoj uvjetovana je nejednakim nasljeđem pojedinih naselja, stoga je raznolika. Takvo je i stanje tradicijskoga plesa Hrvata u Mađarskoj. Tu se može razlikovati plesna kultura, npr.: Hrvata iz južnih dijelova Mađarske i sjevernih dijelova Mađarske.

Ramona Štivić

Najljepše pomurske pisanice

Hrvatska samouprava Zalske županije poradi njegovanja pomurskih običaja, pisanja pisanica objavila je poziv za obiteljsko natjecanje u izradbi izvornih pomurskih pisanica pod naslovom „Najljepša pomurska pisanica“. Prijavilo se 17 parova iz Boršfe, Letinje i Kerestura koji su 15. travnja u blagovaonici keresturske Osnovne škole „Nikola Zrinski“ obična jaja pretvorili u prekrasne crvene pisanice.

Svi u velikom poslu

Na izradbu pisanica mogli su se prijaviti učenici osnovnih škola zajedno s roditeljem ili starim roditeljem, a zadatak je bio izraditi tri pisanice s uobičajenom kičicom i voskom, a zatim je obojiti crveno. U početku natjecanja Marija Vargović, predsjednica Hrvatske samouprave Zalske županije, pozdravila je sve okupljene i ukratko govorila o uskršnjim običajima i o izradbi pomurskih pisanica. Vjerodostojni pomurski uzorci izloženi su na ploču, jedino je trebalo vješto baratati kičicama i voskom. Bilo je takvih učenika koji su se hrabro, bez svojih roditelja javili, njima su pisanje pokazale učiteljice. Za to treba dosta vremena ako netko želi složene uzorke, pa je trebalo i požuriti, naime u roku sat vremena trebalo je izraditi tri pi-

Maja Vargović od učenika nižih razreda osvojila je 1. mjesto.

sanice. Najosnovniji motivi pomurskih pisanica jesu: žirov list, tulipan, grablje, koštice, srce, razno cvijeće, sve što se veže uz proljeće. U nekim su druženjima bile već iskusne mame i bake, čak je bilo i jednog tate koji je vješto pisao pomurske uzorke. Za jedno poslijepodne išarano je gotovo sto jaja. Ocjenjivački sud u sastavu Beate Herman,

Jelene Adam i Henriete Novak ocijenio je ponajprije pravilne crte, točno pisane uzorke, simetričnost i čistoću pisanice. Na natjecanju su dobivene vrijedne nagrade u vrijednosti od 15 tisuća forinta za I., 12 tisuća za II., 10 tisuća za III. mjesto, posebno u kategoriji za niže i više razrede. Prema odluci ocjenjivačkog suda u kategoriji za niže razrede 1. je mjesto osvojila Maja Vargović, 2. Borbala Širling, a treće Sonja Šipoš. U kategoriji za više razrede 1. je mjesto osvojila Blanka Kertes, 2. Kristijan Baka, a 3. Virag Kele. Posebnu su nagradu dobili Kiti Kovačić, David Harači, Barnabaš Šalamon, Žužana Gonda, Márk Tamizer i Amira Tamizer. Najljepše će pisanice nagraditi na temelju ocjenjivanja ocjenjivačkog suda.

beta

Blanka Kertes bila je najspretnija.

Ponovno će zajedno

Na poticaj Hrvatske samouprave Zalske županije i Osnovne škole Nikole Zrinskog, kaniški Obrazovni okrug s hrvatskim partnerskim školama iz Gole i Draškovca prijavit će projekt za prekograničnu obrazovnu suradnju u okviru europskoga programa Interreg VA. Bude li uspješno, u projektu će sudjelovati sve hrvatske pomurske škole. Anica Kovač, ravnateljica keresturske osnovne škole, ujedno i članica Obrazovnog vijeća kaniškog Okruga, kao glavna koordinatorica projekta nedavno je posjetila partnersku školu u Goli kako bi se usuglasili planovi i aktivnosti novoga projekta.

Anica Kovač, ravnateljica keresturske škole, s predstavnicima naselja Gole

Županijska samouprava Zalske županije, keresturska Osnovna škola Nikole Zrinskog i golska osnovna škola još na prvom pozivu Interreg programa VA prijavile su projekt obrazovne suradnje, koji nažalost nije bio odobren. Unatoč neuspjehu ustanove nisu se obeshrbrile. Odlučile su prijaviti projekt i na drugom pozivu, ovaj put u okvirima kaniškog Obrazovnog okruga. Prema planovima, u projektu bi sudjelovale sve pomurske osnovne škole u kojima se predaje hrvatski jezik (Kerestur, Serdahel, Boršfa). Želja je partnera osnažiti suradnju među partnerskim školama poradi razvijanja hrvatskoga jezika, kulture i običaja. O potankostima projekta razgovaralo se u Goli gdje je Anica Kovač, koordinatorica, dobila podršku za partnersku školu od zamjenika župana Ratimira Ljubića i načelnika Općine Gola Stjepana Milinkovića. U nazočnosti ravnatelja golske osnovne škole Hrvoja Matića i njegovih suradnika dogovorene su aktivnosti i plan projekta i dalje suradnje.

beta

Ogledni sat iz narodopisa

Osnovna škola „Katarina Zrinski“ s predmetnom nastavom hrvatskoga jezika još 2017. godine postala je bazičnom obrazovnom ustanovom, a zatim prihvatila dodatne zadatke, uvrštavanje dodatne djelatnosti u plan rada, a jednako tako godišnje izvješće o ostvarenim programima vezanim uz ulogu bazične ustanove. Jedna od djelatnosti bazičnih ustanova jest i organiziranje usavršavanja za nastavnike iz svojeg okruga. U okviru toga programa bazične obrazovne ustanove u serdahelskoj školi nedavno je održano usavršavanje za nastavnike hrvatskih pomurskih škola iz narodopisa. Katica Brodač Lukač, učiteljica hrvatskoga jezika, održala je ogledni sat narodopisa u 4. razredu o pokladnim običajima. Predstavila je kako prenijeti tradiciju, običaje na mlade naraštaje pomoću modernih nastavnih pomagala. Učiteljica s trideset godina iskustva izvrsno je spojila prošlost s današnjom suvremenom tehnikom.

Učenici 4. razreda bili su djelatni na satu narodopisa.

beta

Prisika

Spomendan učitelja Hullera i Habetlera

(na čuvare hrvatske riječi i kulture na Prisiki i u Hrvatskih Šica) koji će se održati na Prisiki 27. 04., u subotu

Učitelj Huller rodnom je iz Prisike, ali više od 40 godina brinuo se za opstanak hrvatskoga jezika i kulture u Hrvatskim Šicama kao ravnatelj-učitelj toga gradišćansko-hrvatskog sela. U mirovini se vratio u svoju ronu Prisiku.

Kao ravnatelj kulturnoga doma u mirovini, skrbio je za kulturni život svoje rodne Prisike, utemeljio pjevački zbor i organizirao priredbe hrvatskog sadržaja.

Učitelj Habetler rodnom je iz Hrvatskih Šica, svoje djelovanje za hrvatski jezik i hrvatsku kulturu proveo je u Prisiki, kao ravnatelj-učitelj škole.

Stoga Zbirka sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj zove na skupni spomendan naših učitelja u Prisiku: rodbinu (djecu i unuke, bratiće) učitelja Hullera i Habetlera te općinu i Hrvatsku samoupravu Hrvatskih Šica.

Program:

u 16 sati **misa zadušnica na hrvatskom jeziku** za pokojne učitelje Hullera i Habetlera koju predvodi **vel. Štefan Dumović. Pjeva zbor "Slavuj"** iz Hrvatskih Šica, pod ravnanjem kantornice Ane Jušić;

u 17.15 govor predsjednika Hrvatske samouprave Hrvatskih Šica **kod groba učitelja Hullera, na prisičkome groblju**, i polaganje vijenca;

u 17.45 **predstavljanje knjige: Hrvatskošicke liturgijske i narodne jačke na hrvatskošickom dijalektu**. U knjizi se nalaze i one pjesme koje je skupio **Fran Kurelac**, čiji se zapisi čuvaju u Hrvatskoj akademiji znanosti u Zagrebu. Knjigu će prikazati urednik izdanja Géza Kovács, a u ime izdavača Laslo Kovač, predsjednik Hrvatske samouprave u Hrvatskim Šicama. (Ovo je 3. izdanje Hrvatske samouprave ovoga selca (1. Trianon; 2. Povijest Hrvatskih Šica; 3. Hrvatskošicke liturgijske i narodne jačke na hrvatskošickom dijalektu).

Na predstavljanju nastupa **zbor pod vodstvom nećaka učitelja Hullera, Imre Harsányi (Huller)** i zbor **"Slavuj" iz Hrvatskih Šica**.

u 19. sati je skupno druženje rodbine, časnih gostiju, urednika i izdavača knjige, onih koji sudjeluju na misi, na groblju te na predstavljanju knjige (zborovi, svećenici, poštovatelji učitelja Hullera).

Dr. sc. Bernadeta Zadrović

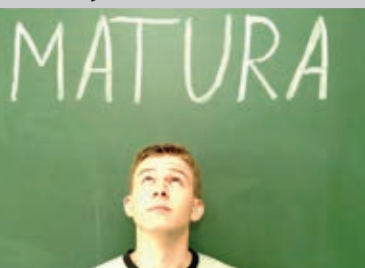
Zbirka sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj

Ljetni ispitni rokovi pismene državne mature višeg i srednjeg stupnja:

3. svibnja 2019. – hrvatski narodnosni jezik i književnost

6. svibnja 2019. – mađarski jezik i književnost

7. svibnja 2019. – matematika

8. svibnja 2019. – povijest
9. svibnja 2019. – engleski jezik

10. svibnja 2019. – njemački jezik

13. svibnja 2019. – informatika (samo srednji stupanj), latinski jezik

14. svibnja 2019. – biologija, poznavanje društva (viši stupanj)

16. svibnja 2013. – informatika (samo viši stupanj), glazbena umjetnost

17. svibnja 2019. – kemija, zemljopis

20. svibnja 2019. – fizika, vizualna kultura

21. svibnja 2019. – francuski jezik, filozofija

22. svibnja 2019. – španjolski jezik, medija, drama

23. svibnja 2019. – ruski jezik i preostali drugi jezici, ekonomija, osnove vojnih znanja, prirodoslovna znanja, psihologija

24. svibnja 2019. – talijanski jezik.

Samouprava Starina i Zaklada „Együtt Drávasztárság” ima čast pozvati Vas na priredbu „XIII. Dravsko proljeće” koja će se održati u subotu, 27. travnja 2019. godine u Sopju

Program:

Subota:
 14.00 Doček KUD-ova iz Hrvatske i Mađarske
 16.00 Sveta misa u crkvi Sv. Marije Magdalene u Sopju
 17.00 Povorka kroz selo u narodnim nošnjama
 18.00 nastupi KUD-ova i izbor najbolje izvornog ruva “Dravskog proljeća” 2019.
 19.00 koncert

Nastupaju:
 KUD „Podravac”, Sopje
 TS „Biseri Drave” iz Starina
 Ženski pjevački zbor „Korjeni” iz Martinaca
 KUD „Podravina” iz Barče
 Orkestar Vitein
 Hrvatska plesna grupa Bijana
 Udruženje žena Josipovo
 KUD „Slavonac”, Podravska mostavina
 KUD „Mikleuš”, Mikleuš
 KUD „Podravina”, Čadavica
 KUD „Lipi”, Nova Bukovica
 KUU „Suhopolje”, Suhopolje
 Udruga „Most duge”, Kapoš

Srdačno Vas očekujemo!
 Program se ostvaruje potporom:

KANIŽA

Hrvatska samouprava toga pomorskoga grada i ove će godine, 19. svibnja, prirediti Susret hrvatskih crkvenih zborova pod naslovom „Pozdravljamo Mariju” na koji očekuje prijavu pjevačkih skupina. Od svakog se izvođača očekuje da otpjeva jednu ili dvije marijanske pjesme. Trebaju li zborovi stručnu pomoć pri odabiru ili učenju pjesama, mogu se obratiti predsjednici Samouprave Mariji Vargović mejlom na adresi: vargovicmaria@freemail.hu.

PETROVO SELO; NARDA

Putujuća Celjanska Marija 27. aprila, u subotu, će zbogomdati vjernikom Petrovoga Sela, a štatuu će Nardarci doprimiti, „domom” toga otpodneva. Za skupnom molitvom u 9 uri u kapeli sv. Štefana će celjanski kip pišice nositi do Narde tamošnji vjernici, a oko 14.30 – 15 uri za dolaskom u nardarsku crkvu, Celjanska Marija bit će pozdravljena s litanijom, a zatim su svi pozvani na agape. Neditlju, 19. majuša, će južnogradišćanska Narda biti domaćica Državnoga hodočašća svih Hrvatov u Ugarskoj.

PRISIKA

Diče folklorno društvo „Židanske zvjezdice” srdačno poziva na otvorenu probu, 26. aprila, u petak, u mjesni kulturni dom od 17 uri. Za pol ure kasnije se začme diča plesačnica, a od 18.15 predviđena je prezentacija instrumentov. Kasnije će se moći u tancu isprobati i odrasćeni. Na veselici sudjeluju tamburaši Židanci i HKD Čakavci, a program podupira i Hrvatska samouprava Prisike.

Objavljeni konačni bodovi i iznosi potpore mjesnim i područnim narodnosnim samoupravama za 2019. godinu

Dana 15. travnja Temeljni fond Bethlen Gábor z. d. d. (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.) objavio je konačne bodove, te iznose potpore po samoupravi za obavljanje (obavljene) javnih zadaća mjesnih i područnih narodnosnih samouprava za 2019. godinu. Prema tome, kod mjesnih narodnosnih samouprava jedan bod vrijedi 24 511 forinta, a kod područnih 48 724 forinte.

BUDIMPEŠTA

Nastavljajući dobri običaj, veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić 29. travnja 2019. u 15 sati, u rezidenciji Veleposlanstva ugostit će maturante Hrvatske škole, njih 11, razrednika Žolta Ternaka i ravnateljicu škole Anu Gojtan.

Oprošajna svečanost maturanata Hrvatske gimnazije bit će 4. svibnja 2019. u 11 sati, u predvorju škole.

SERDAHEL

Hrvatska samouprava „Stipan Blažetin” 18. svibnja organizira izlet u Hrvatsku, u Opatiju za one članove hrvatske zajednice koje aktivno sudjeluju u ostvarenju raznih hrvatskih programa u mjestu. Samouprava izletom želi zahvaliti rad članova hrvatske zajednice, te nuditi nova saznanja o ljepotama matične domovine.

KERESTUR

Osnovna škola „Nikola Zrinski” u mreži je ustanova programa za nadarene učenike i svake se godine uključuje u programe koje organizira Zaklada za nadarene iz matematike. Devet učenika iz te škole sudjelovalo je na Međunarodnom natjecanju iz matematike. Na županijskoj razini u kategoriji za 2. razred I. mjesto osvojila je Maja Vargović (od 201 natjecatelja), u kategoriji za 5. razred 8. mjesto Šara Radi (od 246 učenika), a u kategoriji za 8. razred osvojio je 9. mjesto Bence Abonji (od 163 učenika).

GORNJI ČETAR

Osnovna škola dotičnoga naselja po 18. put poziva talentirane jačkare i jačkarice s područja Gradišća 26. aprila, u petak, početo od 15 uri u mjesni Dom kulture na GRAJAM. Gradišćanska jačka mladih je tradicionalno otkrivanje nadarenih hrvatskih pjevačev i jedna od najvažnijih priredab gradišćanskohrvatskih školarov.

SAMBOTEL

Hrvatska samouprava i Društvo sambotelskih Hrvatov 3. majuša, u petak, od 19 uri pozivaju u tamošnji Hrvatski centar (Ulica Mari Jászai 3) sve ljubitelje hrvatskoga folklora na plesačnicu „Veselo kolo” s Vesnom Velin, članom pečuškoga Folklornoga ansambla Tanac. 1. aprila, u pondiljak, je jur priredjen prvi dio plesačnice, onda je bio peljač Petar Škrapić, voditelj petrovskog HKD-a „Gradišće” i dirigent seniorske tančoške grupe u Sambotelu.